

HELTAI GÁSPÁR Kft. tevékenységéről, alapításának 10 éves évfordulója alkalmából.

Jogos igény az egyházközségek és az Unitárius Élet olvasói részéről, hogy jobban megismerjék a Magyarországi Unitárius Egyház gazdasági munkájában meghatározó szerepet betöltő, de önálló jogi személyként működő „Heltai Gáspár” Kiadói, Kereskedelmi és Szolgáltatói Kft. tevékenységét.

Korábban nem jelent meg részletes tájékoztatás az itt folyó munkáról, csak az Elnökség, az Egyházi Képviselő Tanács, a Főtanács és a Zsinat ülésein, tehát az egyház vezető szerveiben esett szó róla.

Ez ugyan a Kft. alapítási céljának megfelelően, az ott folyó munka egyházi felügyelete és koordinálása szempontjából elegendő, de ezen felül a hívek szélesebb körű tájékoztatásához kevés.

Alapításának 10 éves évfordulója jó alkalom a visszatekintésre, a jelen tevékenységeiről való tájékoztatásra és a jövő terveinek ismertetésére.

A Heltai Gáspár Kft.-t 1995. január 1-jén alapította a Magyarországi Unitárius Egyház és ifj. Bencze Márton, aki a Kft. első ügyvezető igazgatója is lett, és 1999. december 31-ig volt a vezetője.

2000. január 1. – 2001. december 31. között Demján Sándor unitárius vállalkozó, majd 2002. január 1-től folyamatosan és jelenleg is Kelemen Attila okleveles mérnök látja el az ügyvezetői igazgatói feladatokat.

A Heltai Gáspár Kft. munkájának, eredményeinek kulcsszereplője Gergely Felicián és felesége Éva asszony, akik létrehozása óta itt dolgoznak és meghatározói a Kft. minden tevékenységének. A Kft. egyik feladatául a Nagy Ignác utcai épület házfelügyelői munkáit és takarítását Brock Vilmosné, Margitka végzi.

A Kft. rövidített neve: „Heltai” Kft., címe: 1055 Budapest, Nagy Ignác utca 2-4.

Irodai központja az épület déli oldalán, az Alkotmány utca 12. sz. alatt működő Unitárius Könyvesboltban működik.

Ez a külső homlokzatán az elmúlt években felújított gyönyörű műemlék épület, melyben a püspöki hivatal is található, Pecz Samu építész-mérnök, műegytemi tanár tervei alapján 1890-ben készült el.

A Heltai Kft. eredeti létrehozási céljának megfelelő tevékenységi köre – bár az utóbbi években bővült, színesebb lett – az évek során gyakorlatilag nem változott.

Feladata a Magyarországi Unitárius Egyház kötelezettségeinek végrehajtásában való közreműködés, gazdasági és kulturális munkája egy részének átvállalása, eredményesebbé tétele.

A tevékenységi kör megnevezésén belül a Heltai Kft.-ben folyó munka három részre tagolódik:

1. Az Unitárius Könyvesbolt működtetése, kiadói tevékenység végzése;
2. Az egyház központi gazdálkodási hátterének biztosítása;
3. A Budapest, V.ker. Nagy Ignác utcai központi épület üzemeltetése, és fenntartása;

A három tevékenységi kör (üzletág) működését az alábbiakban ismertetem:

1. Unitárius Könyvesbolt működtetése

**könyvkiadás, könyv-kiskereskedelem;
művészeti kiegészítő tevékenység;**

Ennek keretében könyvesboltot működtetünk az Alkotmány utca 12. sz. alatt, melyet új helyen, saját erőből felújított szép környezetben, 2004. március 30-án nyitottunk meg.

A könyvesbolt megnyitására az UNÉL 2004. évi május–júniusi számában számoltunk be.

Az üzletben egyházi, történelmi, szociográfiai, szépirodalmi könyvek és kiadványok egyaránt megtalálhatók.

Az egyházi könyvek választéka ökumenikus, több felekezet által kiadott kiadványok vásárolhatók.

Többek között a Bázeli székhelyű Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem (EPMSZ) könyveinek fő terjesztői vagyunk.

Évente részt veszünk az Ünnepi Könyvhéten, melynek költségeit közösen fedezzük az EPMSZ-el.

2004-ben meghívtak bennünket a Ferenciek térére tartott „Szent István” Könyvhétre is.

Tagjai vagyunk az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének.

A könyvek forgalmazása mellett kulturális rendezvényeket szervezünk, kiállításokat rendezünk.

Boltunkba költők, írók rendszeresen bejárnak, a betérő vásárlók találkozhatnak velük, beszélgetnek egymással. Ez nem jár mindig vásárlással, de vannak állandó vásárlóink, akik a találkozások miatt járnak ide. Időszakos, és állandó kiállításokat szervezünk, a művészek munkái egyben az üzlet színvonalát emelő dekorációt is jelentenek.

Évente több könyvbemutatót tartunk, mindig nagy érdeklődés mellett.

Jelenleg Szinte Gábor unitárius művészettörténész tanár, festőművész képeiről készített fényképsorozat látható állandó kiállításon az üzletben.

A Szent István királyunkat megkoronázó II. Szilveszter pápa halálának ezredik évfordulójára készített, a pápa életét megörökítő képsorozat eredetijét a pápa szülővárosában, a franciaországi Saint-Simon város templomában, 2005 májusában helyezte el a művész. A festő szándéka szerint képe egyszerre örökíti meg II. Szilveszter pápa emlékét és a magyarok ezeréves jelenlétét Európában, s felhívja a figyelmet arra, hogy a magyar a legrégebbi az összes európai királyi korona között!

A könyvesbolton keresztül végzett kiadói, és üzleti tevékenység egyfajta ismeretterjesztő kirkatott jelent a Magyarországi Unitárius Egyház számára, ezért forgalmát növelni, ismertségét terjeszteni kell. Vásárlóink számát elsősorban unitárius híveink gyarapíthatnák!

A Heltai Kft. kiadói tevékenysége 1995–2005 között:

Év	Szerző	Cím	Sorozat cím
1996	Dr. Sztankóczy Zoltán	A Máté, a Márk és a Lukács szerinti evangéliumok magyarázata	Unitárius biblia óráink 1.
1996	Dr. Sztankóczy Zoltán	Szemelvények unitárius és szabadelvű keresztény írásokból	Teológiai füzetek 2.
1997	Gosztonyi Péter	A magyar Golgota	
1997	Dr. Sztankóczy Zoltán	Ökumenikus gondolkodás és hit	Teológiai füzetek 3.
1997	Rázmány Csaba (szerk.)	Varga Béla válogatott hittani művei	Teológiai füzetek 4.
1997	Dr. Nyiredy Szabolcs (szerk.)	Brassai Sámuel (1797-1897) emlékezete	
1998	Kelemen Miklós	Enyedi György	Unitárius arcképcsarnok 1.
1998	Dr. Sztankóczy Zoltán	János evangéliuma és a Jánosi levelek	Unitárius biblia óráink 2.
1999	Kelemen Miklós	Heltai Gáspár	Unitárius arcképcsarnok 2.
1999	Bencze Márton	Az Ó-és Újszövetség összefüggése, a kettő egysége	Teológiai füzetek 5.
2001	Kászoni József	Csak Neki szolgálj!	

2004. március 30. óta a felújított könyvesboltban az új mozgatható könyv-állványoknak köszönhetően 60–70 fő részére tudunk ülőhelyet biztosítani, különböző rendezvények megtartására átrendezve.

A Heltai Kft. 2004. évi rendezvényei:

Március 30.	A felújított Könyvesbolt ünnepélyes megnyitása Kóvágó Nagy Imre festőművész kiállításának megnyitója
Május 3–8.	Szent István Könyvhéten részvétel
Május 16–22.	EPMSZ Akadémiai napok Berekszacon
Június 3–7.	Ünnepi Könyvhéten részvétel
Szeptember 20.	Unitárius Alkotók (UART) őszi kiállításának megnyitója
Havonta	Dinnyés József előadásában – zenés estek a könyvesboltban
Október 19.	Török Bálint: „Farkas esz meg, medve esz meg” című könyvének bemutatója
December 2.	EPMSZ Egyesület közgyűlése Farsang Árpád: „Nagykövet voltam Párizsban” címmel tartott előadása
December 11.	Szinte Gábor freskóiról készült nagyméretű fotók kiállítása Szinte Gábor: „Erdélytől Firenzéig” című könyvének bemutatója

A Heltai Kft. 2005. évi rendezvény szervezési és kiadói tervei:

Március 10.	EPMSZ szabadegyetemi estek Vizi Balázs előadása: „Az Európai Unió kisebbségvédelmi politikája” címmel
-------------	---

Április 8.	Szinte Gábor: „II. Szilveszter a Tudós” című könyvének bemutatója (a képsorozat franciaországi elhelyezését a Heltai Kft. anyagilag is támogatta)
Április 21.	EPMSZ szabadegyetemi estek keretében: B. Kovács István mutatta be „Gömörország” című könyvét
Havonta	Dinnyés József előadásában – zenés estek a könyvesboltban
Június 2–6.	Ünnepi Könyvhéten részvétel
Tervek:	
Szeptember	Új Horizont Kiadó könyvbemutatója
Október	EPMSZ és a Magyar Napló könyvbemutatója Sneé Péter: „Rendhagyó életút” – beszélgetés Luka Lászlóval – című könyv Erdélyi hímzések kiállítása unitárius vidékről Partium estek az UART-tal
November	Új Horizont Kiadó könyvbemutatója Fotó, és kisplasztikai kiállítás
December	Szinte Gábor új könyvének bemutatója Kelemen Miklós: „Az Unitárius Értésítő és az Unitárius Élet Repertórium 1922–2005 között” című könyvének bemutatója

A Heltai Kft. adja ki 1996-tól napjainkig az Unitárius Élet című folyóiratot, és évente az unitárius nap-tárat is.

Forgalmazzuk ismert unitárius szerzők műveit, többek között:

Nagy- Hermánn- Nyitrai: „Palástban” címmel 2001-ben megjelent könyvét, és

Balázs Ferenc özvegye, Christine Morgan könyvét, Kászoni József 2004-ben kiadott fordításában „Mészkö” címmel,

Erdélyi szerzők könyvének kiadását támogattuk, melyben ismert magyar személyiségeket, illetve történelmi eseményeket örökítettek meg, így:

Unitárius Könyvesbolt

Jancsó Árpád–Szekernyés János: 2004-ben „Maderschpach” címmel egy magyar hídépítő mérnökről,

Jancsó Árpád–Balla Lóránd: 2005-ben „Temesvár régi metszetei” címmel a városról írtak színvonalas könyvet, melyek nálunk megvásárolhatók.

Az Unitárius Könyvtár évi könyveszerzéseinek egy részét is a folyamatosan bővülő választékkal működő könyvesbolton keresztül szerzi be.

Felújított könyvesboltunk sokrétű alkalmasságát igazolandó itt tartotta 2005. június 25-i ülését az Egyházi Képviselő Tanács.

Könyvesbolt belső látványa

2. Központi gazdálkodás és egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatás;

A Heltai Kft. a Magyarországi Unitárius Egyházzal kötött szerződés alapján olyan feladatokat hajt végre, melyek az egyház gazdálkodását segítik, kiegészítik, eredményesebbé teszik.

Ennek legfontosabb részei:

- MUE központi gazdálkodásához tartozó ÁFA köteles tevékenységek lebonyolítása.
- MUE központi adminisztráció egyes feladatainak átvétele, mint például:

UNÉL kiadása, irodaszer beszerzés, rendezvények, könyvelői-, illetve ügyvédi költségek, továbbá a Teológiai műhely rezsiköltsége, kiadványok megjelentetése, stb.

- Egyházközségek által használt egyházi ingatlanok felújításának egységes szemléletű lebonyolítása.
- Egyházközségi (MUE, vagy EU-s) pályázatok ügyintézése, szerződések felülvizsgálata, megkötése.

A Magyarországi Unitárius Egyház tulajdonában levő ingatlanok felügyelete, hasznosításában közreműködés, szakvélemények készítésének-, felújítások ütemezésének irányítása, ingatlan- adatbank létrehozása.

Ez utóbbi, az egyház meghatározó – létét biztosító anyagi bázisa – vagyonának dokumentálása folyamatos feladat, melyet az egyház vezetésével és az egyházközségekkel közösen lehet csak teljesíteni!

Az ingatlanok fenntartása, állagának megőrzése, és erőnkhez mérten a felújítása is az egyház és az egyházközségek közös feladata.

Ennek szellemében az AVOP keretében 2004-ben pályázatot adtunk be a Kocsordi műemlék templom

Kocsordi templom (felújítás előtt)

felújítására, és 2005. júniusban elnyertük a megpályázott összeget.

A mintegy 12 m Ft. értékű munka utófinanszírozású, és 15% önrész fizetési kötelezettsége van.

Reményeink szerint októberben egy felújított templomot ünnepelhetünk Kocsordon!

2005-ben a Nagy Ignác utcai műemlék épület tetőszerkezetének felújítására nyújtottunk be a Fővárosi Önkormányzat felé pályázatot.

Debreceni Egyházi épület (viharkárról készült felvétel)

Ezzel összhangban a lefolyó csapadékvíz elvezető rendszer felújítását ebben az évben saját erőből tervezzük megoldani.

Az egyház 2005. évi költségvetésében az EKT által elfogadott feltételeknek megfelelően kötöttünk az idén szerződést eddig a Hódmezővásárhelyi lelkészlakás, a Debreceni viharkár nyomán az egyházi épület, a Hőgyes Endre utcai lelkészlakás, valamint a

Pestszentlőrinci templom és gyülekezeti terem felújítására.

A Heltai Kft. az egyházközség által megfelelőnek ítélt (elsősorban unitárius) kivitelezővel köt szerződést, melynek végrehajtása és helyszíni felügyelete a teljesítés igazolási kötelezettségével saját érdekében is, az illető egyházközség feladata!

3. Nagy Ignác utcai épület üzemeltetése és fenntartása, házigazgatási feladatok ellátása;

1993-ban a Magyarországi Unitárius Egyház az államtól visszakapta a 1055 Budapest, Nagy Ignác utca 2-4. (Alkotmány utca 12. sz.) alatti ingatlan tulajdonjogának 51%-át, de a 49% állami kézben maradt.

Az épület lakóterületi megosztása során a templom, gyülekezeti terem, irodák és néhány lakás visszakerült az egyház tulajdonába, de a bérbe adható és bevételt hozó helyiségek nagy része az állam kezében maradt.

A Magyar Állam nevében a Kincstári Vagyonkezelő Igazgatóság (KVI) 1995-ben üzemeltetési szerződést kötött a Heltai Kft.-vel az ingatlan 49% tulajdoni hányadának üzemeltetési és fenntartási feladataira.

Igy a teljes központi épület kezelése a Heltai Kft. feladata lett, de hamar kiderült, hogy nincs ráhatása a KVI részben lévő bérleti díjakra, a rendszertelenül, vagy egyáltalán nem fizető bérlőkkel szembeni fellépésre. Pedig ez a bevétel a fedezete az épület üzemeltetési és fenntartási munkáinak!

A KVI az egyházi tulajdonú ingatlanok visszaadásáról rendelkező törvény hatályba lépése előtt kötött bérleti szerződések alapján évenként határozza meg a bérleményenként fizetendő bérleti díjakat.

Ezek az összegek az önkormányzati lakások bérleti díjaival közel azonosak, messze elmaradnak a mai piaci bérbeadási lehetőségektől.

A nemfizetőkkel szembeni fellépésben a KVI nem partner, érdektelen, passzív magatartást tanúsít.

Igy az épület részleges felújítására is csak saját bevételeinkből és az időnként elnyert pályázati pénzekből tervezett összegeket fordíthatunk.

A Heltai Kft. tevékenységeinek az a meghatározó gazdálkodási iránya, hogy bevételeit teljes egészében visszaforgatja az egyház javára.

Az ingatlanokból származó bevétel meghatározó működési forrása a Heltai Kft.-nek, és rajta keresztül a Magyarországi Unitárius Egyháznak, ezért a központi épület 49% tulajdoni hányadának törvényes visszaszerzése mindannyiunk alapvető érdeke.

Az eddigi ezirányú erőfeszítések nem vezettek eredményre, ezért felkértük dr. Elekes Andor ügyvéd atyánkfíát, hogy járjon el a KVI kezelésű lakrészek egyházunk tulajdonába kerülése érdekében.

A teljes központi épület tulajdonának visszaszerzése után a nagyobb bérleti bevételekből több támogatást lehetne adni az egyházközségek működéséhez, és az általuk használt egyházi ingatlanok felújításához is.

A központi épület üzemeltetése, és fenntartása mellett bevételeink saját erőből történő kisebb felújítási munkákat tesznek csak lehetővé, melyek inkább állagmegóvó tevékenységnek tekinthetők.

A Heltai Kft.-nek a házigazgatással kapcsolatos napi feladata, a közös részek takarítása, váratlan közmű-problémák elhárítása, díjak beszedése, nyilvántartása, és a közműszolgáltatók felé való elszámolás, valamennyi lakóval és bérlővel való kapcsolattartás.

Ez folyamatos, tervszerű költséggazdálkodást, nagy mennyiségű adat kezelést, és pontos adminisztrációs feladatot is jelent.

A Heltai Kft. létrehozása óta a Magyarországi Unitárius Egyház érdekében végzi tevékenységét, az Alaptörvényben előírt felügyelet mellett. A törvényi előírásoknak megfelelően éves költségvetéssel, az évenkénti taggyűlés határozatai alapján működik.

Részt veszünk az egyház éves költségvetésének elkészítésében is, és a Kft. költségvetését is ezzel összehangolva határozzuk meg.

A Kft. éves tevékenységéről zárszámadást és mérleget készítünk, melyet először az Elnökség felügyeletével tartott taggyűlés tárgyal meg, és fogad el, majd jóváhagyásra az EKT elé terjeszt, az egyház Alaptörvényének megfelelően.

A 2004. évi tevékenységéről készült mérleget és beszámolót a 2005. június 25-i EKT elfogadta.

A Heltai Kft. utóbbi években végzett munkája, üzletágainak gazdálkodása rendezett, átlátható és eredményes, melynek folytatásához a Magyarországi Unitárius Egyház vezetésének az eddigiekhez hasonló támogatása és együttműködése szükséges.

A Heltai Kft. feladata ezután is az egyház gazdasági hátterének biztosítása, pályázatokkal és más közvetlen módon az egyházközségek tevékenységének segítése.

Működése második évtizedének kezdetén tevékenységünk eredményes folytatásához az unitárius hívek segítségét kérem, a könyvesboltban több vásárlással, a rendezvényeinken történő részvételükkel, a pályázatok figyelésével, és szakterületükhöz tartozó ismereteiknek a Kft. tevékenységi körében való hasznosításával.

Budapest, 2005. július 20.

**Nagy Ignác utcai épület
(főbejárat, felújított homlokzat)**

**Kelemen Attila
ügyvezető igazgató**